

universitātes avīze

OTRDIENA,
9. SEPTEMBRIS
2003. GADS

Nº1

Latvijas Universitātes izdevums (iznāk kopš 25.09.1922.)

iepazīsimies

jūsu zināšanai

Sapnis piepildījies - pārkāpts slieksnim

Ir sācies jaunais studiju gads. Mēs, "Universitātes Avizes" kolektīvs, no sirds priečājāmies, ka studentu pulkā ir arī divi iepriekšējā mācību gadā mūsu rīkoši domrakstu konkursa "Manu nākotnes universitāte" dalībnieki. ZANE BĒRZINA kļuvusi par Filoloģijas fakultātes klasiskās filoloģijas bakalaurea studenti, bet OSKARS KAULENS - par Sociālo zinātņu fakultātes politikas zinātņu specialitātes bakalaurea studenti. Par to, cik saprings un ar kādām izjutām pildīts šis loiks biji Zanei un Oskaram, viņi labprāt dalās ar laikraksta līcisītājiem.

Zane: - Man loti patik literatūra, un tādēļ es izvēlējos šīs studijas. Grūts eksāmens bija latviešu valodā, jo tajā bija jākoncentrējas un atmosfera bija saprincta. Paralēli stājos arī Ventspils augstskolā uz angļu filoloģijas tulkumi, taču tur tiku maksas grupā, un tā nu izvēlējusies par labu Latvijas Universitātē.

Oskars: - Es jau vairākus gadus interesējos par politiskajām aktivitātēm Latvijā un ārvalstis. Sapratu, ka studēt politoloģiju man būtu loti interesanti. Tad jau vēlāk redzēs, ko

darišu tālāk. Galvenais, ka arī augstāko izglītību bez darba nepalikšu.

Eksāmenos es dabūju "pasvist" un tiem gatavojuši pamatīgi. Piemēram, sociālajās zinātņās bija jāraksta divas esejas. Tajās bija jārāda gan teorētiskās, gan vēsturiskās zināšanas un jāizprot aktuālā politika. Bija jāzina Latvijas vēsture. Cērēju, ka būs vairāk jautājumu par Eiropas Savienību, taču tā nebija. Konkurss gan politologos bija pamatīgs - 19, 3 prezententi uz vietu. Man izdevās!

Ilze Brinkmane: - Pirms tikšanās izlašiju jūsu abu domrakstus. Oskar, toreiz tu rakstīji, ka tev vēl nav vienotas atbildes, kurā Latvijas augstskolā studēt. Kādēļ tomēr izvēlējies LU?

Oskars: - Mēģināju stāties arī citās Latvijas augstskolās. Viens no galvenajiem aspektiem, kādēļ esmu LU, ir tas, ka esmu ticijis budžeta grupā. Tas man ir loti svarīgi. Augstskolā, kur stājos paralēli, tādās nebija. Otrkārt, Latvijas Universitātē - tās ir tradīcijas un arī zināmās perspektīvas, tā ir loti laba izglītība. Nevaru galvot, kādu izglītību un kvalitāti sniegtu citā augstskola.

Ilze: - Pēc kā tu jau tagad

spried par izglītības kvalitāti?

Oskars: - Galvenokārt uzklaušot citu pieredzi.

Ilze: - Kas būs tavi dombiedri studējot, ko tu viņos meklēsi?

Oskars: - Es loti gribētu atrast tādus cilvēkus, kuri domā līdzīgi man. Patik optimistiski un aktīvi cilvēki.

Ilze: - Zane, kādi ir tavi pirmie iespāidi par Universitāti?

Zane: - Man bija patikami vērtētā situāciju reģistrēšanās laikā. Pirmajā dienā bija loti liela rinda, tā bija paredzēta līdz pieciem vakarā. Domājām, ka pieņems šīs laiks un mūs, kas nebusīsim paspējuši reģistrēties, sūtīs mājas ar aicinājumu nākt rīt. Taču cilvēki, kas mūs reģistrēja, bija loti laipni un pieņēma mūs visus tajā pašā dienā.

Ilze: - Tu savā domrakstā minēji, ka svarīgi ir pirmais vizuālais iespāids. Vai pārbaudījumu laikā piefiksēji, kādi būs tavi studiju biedri?

Zane: - Biju patikami pārsteigtā, ka studēt sanākuši ne tikai jauniesi. Loti jauki, ka mācīties vēlas tik daudz cilvēki.

Mēs - skaitļos un faktos

Par 2003./2004. mācību gada jauno studentu interesi par LU informē Studentu servisa direktors JĀNIS SAULĪTIS:

- Šogad samazinājies to personu skaits, kuras veļējusās studēt Latvijas Universitātē. Viens no iemesliem, ar ko to skaidrot - vidusskolu absolventi nebija nokārtojuši nepieciešamos centralizētos eksāmenus, lai tādējādi startētu uz LU programmām. Visjūtamāk tas izpauðas psiholoģijas bakalaureura programmas apguves pretendenti vidū, kuriem šogad bija nepieciešami CE matemātika, bioloģija un svešvalodā.

Doktorantūras programmā pilna laika studijām pieteikušies 143, bet nepilna laika - 85 doktorandi. Pilna laika studijām pamatstudijās pieteicās 9127, bet uz 27. augustu reģistrējusies 3130; augstākā līmeņa studijām pieteicās 3197, reģistrējusies tikai 2447.

LU kopā pamatstudijās uz 1. kursu reģistrējusies 4832, augstākā līmeņa studijās - 3210 cilvēki. Interesants faktijs, ka 2002./2003. akad. gadā starp pamatstudijās beigušajiem 3430 studentiem 2558 bijušas sievietes, bet augstākā līmeņa studijās no 2726 absolvētiem 2120 bija absolvētes.

Universitātē - jauns darba sākums

Augusta nogalē LU Lielajā aulā Universitātes darbinieki un mācībspēki pulcējās uz jaunā mācību un darba gada atklāšanas sanāksmi.

Rektors prof. Ivars Lācis apsveica visus klātesošos ar jaunā darba gada sākumu un uzdeva arī diezgan asu jautājumu - vai Universitāti nedraud pārņemt provinciālisms, jo tomēr esam ierobežota sabiedrība. Rektors uzsvēra, ka primārais Universitātes darbā ir studenti. Rūpējamies par infrastruktūras sagatavošanu, bet vai zinām, kādā ir viduslaiku studenta vērtību hierarhija? Ja nezinām partnera motīvāciju, nav pārāk gudri izdarīt pieņēmumus un palauties, ka studenti domā tāpat kā mācībspēki. Pētījumi Vācijā un Niederlandē parādījuši, ka studentu sabiedrība ir loti polarizēta un daudzu prioritāti nebūt nav mācības. Parādās vairāk nepilna laika studējošo, bet vai pēc Universitātes beigšanas viņu rezultāti un zināšanas būtu pielidzināmi dienas nodalas studentu zināšanām?

Ivars Lācis atzina, ka jaunu resursu piesaistē Universitāte savas iespējas šobrid ir izsmēlusi. Domājot pat rītdienu, perspektīvs un cerīgs šķiet tāds projekts kā Zinātnes un Tehnoloģijas parks Salaspili. Rektoraprāt, būtu pozitīvi, ja šādu uz nākotni vērstu projektu Universitātē būtu vairāk.

I. Lācis informēja, ka rotācija ja Universitātē jau "strādā" pil-

nā apjomā. Tris ceturtdaļas studentu dara visu, lai gādā noliktu ap Ls 700,- studijām. Dažās nozarēs ir uzsākta pārēja uz trīsgadīgām bakalauro studijām. Tomēr šīs studijas nebūsot "saspieštas" laikā un telpā, bet kaut kas principiāli jauns.

Rektors atgādināja, ka pavisam tuvu ir 20. septembris, kad kopīgi lemsim par valsts turpmākās attīstības perspektīvu. Vai zinām, kādi ir Eiropas Savienības zinātnes un izglītības stratēģiskie uzstādījumi? Visos dokumentos dominē uz zināšanām orientēta sabiedrība, kas beidzot nostādis Eiropu līdzās Amerikai. Universitāte ir tā vieta, kur tiek piedāvāts milzīgs potenciālo zināšanu apjoms. I. Lācis uzsvēra, ka Universitātei būtu jānodrošina izcilība izglītībā, pētniecībā. Vai šajā sarežģītajā laikā esam pareizi pozicionējuši savu prioritāti? Rek-

tors atzina, ka izglītība Latvijā šodien droši vien nav prioritāte, daudziem svarīgāk šķiet investīcijas, kur rezultātu iespējams sagaidīt atrāk. Pēc I. Lāča domām, laba izglītība - tā ir investīcija nākotnē.

Svinīgi tika sveikti Universitātes jaunie profesori. Viņu uzdevums - sagatavot vismaz divus doktorandus, kas paliktu strādāt dzīmtajā *Alma mater*.

Sogad studentiem būs pieejams zināms atvieglojums, maksājot par mācībām divas reizes semestri. Universitāte būs arī jauni budžetēšanas principi, kas dos lielaku drošību rītdienai.

Uzrunas noslēgumā rektors I. Lācis vienmēr novēlēja prieциgu un noslodes pilnu jauno mācību gadu.

ANDA LASE

Atklāta atjaunotā Ernesta Burtnieka auditorija

Šī ir jau otrā auditorijas atklāšana P. Stradiņa slimnīcā, jo pirms reizi tā tika atklāta 1957. gadā. Auditorijai ir saglabāts tās iepriekšējais nosaukums "Burtnieka auditorija" un tā ir nodēvēta Ernesta Burtnieka vārdā, godinot bijušā Medicīnas institūta direktora pie-

minu. Auditorijas rekonstrukcijas, paplašināšanas un ieķērtošanas darbi izmaksājuši vairāk nekā 30000 latu.

"Jaunatklātajā auditorijā tiks nodrošināta gan praktiska, gan teorētiskā apmācība un organizētas nodarbibas. Lielākie ie-

Noslēdzies 2003. gada studentu zinātnisko darbu konkursss

Ir noslēdzies Rīgas vides centra "Agenda 21" organizētais 2003. gada studentu zinātnisko darbu konkursss par Rīgas dabu un vides aizsardzības aktuālajām problēmām.

3. septembrī konkursa komisijas sanāksmē tika pieņemts lēmums piešķirt prēmijas šādu darbu autoriem un to vadītājiem:

• piešķirt trešo prēmiju darbam "Atkritumi no ilgtspējīgas attīstības aspekta" (autore - Jūlija Gušča, Rīgas Tehniskās universitātes Enerģētikas un elektrotehnikas fakultāte, darba vadītāja - Dr.hab.sc.ing., prof. Dagnija Blumberga).

Konkursa noslēguma pasākums plānots 13. septembrī Rīgas Forumā jauniešu konferences "Eko pilsēta" ietvaros, kad notiks uzvarētāju apbalvošana un labāko darbu lasījumi.

• piešķirt pirmo prēmiju darbam "Kompleksa meteoroloģisko parametu un gaisa piesārnotājuvelu koncentrāciju analīze Rīgas pilsētā" (autore - Sigita Skrastiņa, Latvijas Universitātes Ekonomikas un vidiņas fakultāte, darba vadītājs - Dr.phys. Jānis Kleperis);

• piešķirt otro prēmiju darbam "Lielās Rīgas" pazemes ūdeņu depresijas piltuve un tās attīstība" (autore - Laura Nosova, Latvijas Universitātes Geogrāfijas un Zemes zinātņu fakultāte, darba vadītājs - Dr.geol., asoc.prof. Valdis Segliņš);

Rīgas vides centrs "Agenda 21" (Kr.Valdemāra 3-416, tāl: 7012995, 9160141, e-pasts: ieve.agenda21@rc.lv)

Jauns izdevums par Latvijas publisko pārvaldi

Dace Jansone - Latvijas Universitātes lektore un Vidzemes augstskolas docente. Ieguvusi maģistra grādu socioloģijā Latvijas Universitātē. 2002./2003. mācību gadā kā Fulbraita stipendiāte veikusi pētniecisko darbu Viskonsinas universitātē ASV.

Iveta Reinholde - Latvijas Universitātes doktorande. Ieguvusi maģistra grādu politikas zinātnē Latvijas Universitātē, izglītību papildinājusi Oslo (Norvēģija) un Uppsala (Zviedrija) universitātēs.

Inga Ulīcāne - Centrāleiropas universitātes (Budapešta) doktorande. Ieguvusi maģistra grādu Eiropas studijās Bāzeles universitātē (Šveice) un maģistra grādu politikas zinātnē Latvijas Universitātē.

Visas trīs grāmatas autori gan patstāvīgi, gan sadarbībā ar vieslektoriem no Dānijas un Norvēģijas ir izstrādājus un pasniegušas Eirofakultātes publiskās pārvaldes kursus LU politikas zinātnes studentiem.

Grāmata aicina izvērtēt, kas desmit gados paveikts Latvijas publiskās pārvaldes reformā, kura aizsākās 1993. gada vasarā ar Valsts reformu ministrijas izveidošanu. Darbā sniegti bāgātīgas informācijas materiāls par Latvijas publiskās pārvaldes reformas gaitu un pamatprincipiem, institucionālo uzbūvi un civildienestu. Izdevumā aplūkotas arī tādas aktuālās tēmas kā decentralizācija.

ja, politiku un birokrātijas mijiedarbību, publiskās pārvaldes un interešu grupu mijiedarbību, Latvijas publiskās pārvaldes sagatavotība dalībai Eiropas Savienībā u.c.

Grāmata sagatavota Eirofakultātē, izmantojot pieredzi, kas iegūta, Latvijas Universitātē izstrādājot un pasniedzot publiskās pārvaldes kursus "Ievads publiskajā pārvaldei", "Salīdzinošās administratīvās sistēmas", "Organizāciju teorija", "Publiskā sektora vadība un Latvijas publiskā pārvalde".

Izdevums ir mācību līdzeklis sociālo zinātņu bakalauro studiju programmu studentiem. Grāmata var norēķēt arī visiem tiem, kas vēlas iepazīties ar publiskās pārvaldes un Latvijas politikas aktuālajiem jautājumiem.

Darbs izdots, pateicoties Eiropas Savienības PHARE programmas, Eirofakultātes un Latvijas Universitātes atbalstam.

Studiju un pētniecības integrācijas problēmas

Es vēlētos pieskarties tikai vienai studējošo grupai - tā saucamajiem pētniecības studentiem jeb doktorandiem. Šajā gadījumā pētniecības un studiju integrācijas problēmas izpaužas visspīti, jo doktora studiju programmā 70% no laika tiek patēriēts individuālajam zinātniskajam darbam.

Doktora studiju programmu mērķis ir attīstīt cilvēku ne tikai tās iemanas, kurus viņš apgūst, veicot tiešo pētniecības darbu, tas ir, analīzi, sintezi, jaunu ideju radīšanu, to pamatošanu un pierādīšanu, bet arī iemanas, kurus viņam ir nepieciešamas kā augsti izglītotam cilvēkam - spēju diskutēt, pārliecībā būt pedagogam, prast organizēt un vadīt kolektīvu, formulēt idejas projektu veida un realizēt tās.

Ir pilnīgi skaidrs, ka doktora studijas var notikt tikai tajās augstskolās, kur norit nopietns zinātniskais darbs, kur mācībspēki un institūtu zinātnieki ir izveidojuši savas zinātniskās skolas. Šodien ir svarīgi, lai pētnieku grupas būtu ar starptautisku pieredzi un sakariem, lai būtu izveidojusies cilvēku un materiālo resursu kritiskā masa attiecīgajā jomā. Tikai šādos apostākļos ir iespējams realizēt tās prasības, kādas tiek izvirzītas doktora grāda iegūšanai. Mēdz diskutēt, vai mūsu valsti izvirzītās prasības nav pārāk augstas, jo tikai 30 līdz 40% doktorandu aizstāvētais ES, turklāt tas ļoti reti notiek studijām atvēlētājā trīs līdz četrā gā-

du posmā. Uz to dažreiz norāda arī ārvalstu ekserti. Tā vai citādi, doktora grādam ir jābūt starptautiski salīdzināmam.

Lai realizētu kādu procesu, pirmkārt, ir nepieciešami cilvēku un materiālie resursi, otrkārt, šie resursi ir pareizi jāorganizē darbam.

Latvijas Universitātē ir visplašākais doktora studiju programmu klāsts. Mēs realizējam 23 programmas, sākot no filoloģijas un socioloģijas līdz fizikai un medicinai.

No 1300 Latvijas doktorandiem vairāk nekā 600 studē Latvijas Universitātē. Tas arī saprotams, jo no Latvijas augstskolās un institūtu strādājošajiem aptuveni 2000 zinātnu doktoriem ap 980 strādā Latvijas Universitātē un tās institūtos. Kopumā pētniecībai iztērējam ap pieciem miljoniem latu gadā no augstskolu sektorā izlietotajiem deviņiem miljoniem latu.

Puse no šiem līdzekļiem ir valsts budžeta dotācija, pārējie iegūti no ārvalstīm un veicot dažādus pētniecības līgumdarbus. Salīdzinot ar Eiropas valstīm un pat ar Igauniju un Lietuvu, tas ir ļoti maz. Mēs esam pēdēji vietā Eiropā ar saviem 0,2% no IKP, kas tiek atvēlēts zinātnei. Līdz ar to esam arī pēdējie doktorandu un grādu ieguvušo skaita ziņa. Latvijā pēdējos gados doktora grādu iegūst tikai 60 līdz 70 personas, kamēr Zviedrijā to ir pāri par 3000, Somijā - pāri par 1000, Igaunijā - vairāk nekā 200. LU ir aprēķinājusi, ka, lai mēs atjaunoju savu akadēmisko personā-

lu, mums nepieciešams sagatavot 100 līdz 150 doktoru gadā, kuri paliek strādāt Latvijas Universitātē. Pašreiz sagatavojam ap 30, no kuriem tikai apmēram 15 paliek LU.

Grāmatas **problēmas** **un** **risinājumi** **situācijas** **uzlabošanai:**

1. **Nozares profesūrai un pētniekiem ir nepieciešami līdzekļi pētniecībai.** Būtu vajadzis, lai universitātēm tiktu piešķirti bāzes līdzekļi kā pastāvīgi nodrošinājums pētniecīskajam darbam. Pašreiz šādi līdzekļi piešķirti netiek.

2. **Būtiski jāpalielina doktorandu sociālais nodrošinājums.** Pašreizējā stipendijs - Ls 58,- mēnesi - nav nopietns atalgojums jaunam, spējīgam cilvēkam, kuram jāstrādā astoņas līdz desmit stundas dienā, lai tiešām trīs gadu laikā izstrādātu un aizstāvētu disertāciju. Stipendijai vajadzētu būt vismaz Ls 250,- līdz 300,- mēnesi.

3. **Atbildība par doktora grādu iegūšanu pilnībā ir jānodod universitātēm.** Pašreizējā situācija ir acīgāra - programmu realizē un par to atbild universitāte, bet grāda piešķiršanu regule Latvijas Zinātnes padome un Valsts Zinātniskās kvalifikācijas komisija. Šim institūcijām varētu būt kontrolejoša, bet ne regulējoša funkcija.

4. **Lai nodrošinātu intensīvu kvalitatīvu darbu, doktora studijas pilnībā, iešķaitot normālu stipendiju, studijām, mobilitātei un pētniecībai nepieciešamos re-**

sursus būtu jāfinansē no valsts budžeta, atsevišķu fondu, asociāciju, augstskolu līdzekļiem, tas varētu būt arī privātās kapitāls, bet ne doktoranda personīgie līdzekļi. Pasākņu sejšo doktorandi varētu būt kā izņēmums, bet ne kā sistēma. Pašreiz tā ir sistēma, piemēram, LU ir 315 maksas un tikai 203 valsts budžeta finansēti doktorandi.

5. **Visbeidzot ir jāorganizē sistēma valsts mērogā, kas nopielītu atbalsta jauno zinātniekus pēc grāda iegūšanas.** Mēs sagatavojam labus doktorus, un viņi bez problēmām atrod darbu ārzemēs, ipaši dabaszinātnēs. Šajā jomā mēs pilnībā esam integrējušies ES. Tai pašā laikā, ieguvuši pie redzī ārzemēs, daudzi ir gatavi atgriezties, tākai mēs it neko neveram viņiem piedāvāt. Grantu dabūt ir gandrīz bezcerīgi, amata vietas augstskolā arī nestāv brīvas.

6. **Protams, arī pašam universitātēm ir jāveic organizatoriski pasākumi, lai mobilizētu gan cilvēku, gan materiālos resursus augstākā līmenē studijām.** LU jau vairākus gadus strādā pēc doktorantūras reorganizācijas projektiem. Esam atvēlejuši ievērojamus līdzekļus doktorandu papildu stipendijām, atbalstam komandējumus un piedālīšanos starptautiskās konferēcēs. Esam izveidojuši iekšējo LU grantu sistēmu doktorantūras pētniecības atbalstam un doktorantūras infrastruktūras uzlabošanai. Šogad pilnībā izmaiņām doktora studiju pro-

grammu finansēšanas kārtību.

Loti gribas cerēt, ka esam sasnieduši kritisko robežu valdības attieksme pret augstāko izglītību un zinātni, jo vismaz pēdējo mēnešu dokumentos parādās vēlme atbalstīt šo jomu. Piemēram, ar šo gadu ir atvēlēti līdzekļi kreditam pilīdzīnai doktorandu stipendijai Ls 60,- apmērā mēnesi, kurš tiek dzēsts, ja doktorands piecu gadu laikā aizstāv disertāciju. Turpmākojais gads ir paredzēti līdzekļi pēdoktorantūras un reemigrācijas grantu piešķiršanai, kas loti palīdzētu jauno cilvēku piesaistīt universitātē. Ari Eiropas strukturālos fondus ar nākošo gadu, ja iestāsimies ES, ir paredzēts izlietot doktorantūras atbalstīšanai un zinātnes infrastruktūras uzlabošanai.

Universitāšu uzdevums acimredzot tagad ir maksimāli organizēt savus resursus, lai sapņumtu un racionāli izlietotu šo finansiālo atbalstu.

DACE GERTNERE,

Dr. biol., Latvijas Universitātes Attīstības un plānošanas departamenta direktore

Student, nem vērā, ka arī Tava balss ir svarīga 20. septembra referendumā par Latvijas Republikas iestāšanos Eiropas Savienībā! Vēl nav par vēlu uzzināt Tev nezināmo vai papildinātu jau esošās zināšanas!

Eiropas Kustība Latvijā
Basteja bulvāris 14
Riga, LV-1050
Tel./fakss: 7326548
E-pasts: ekl@parks.lv

Eirofakultāte: www.eurofacyllet.net.lv

Eiropas Integrācijas birojs: www.eib.lv

Eiropas Kustība Latvijā: www.eiropaskustiba.lv

Eiropas Savienības Informācijas centrs: www.eiropainfo.lv

fo.lv

Jaunatnes starptautisko programmu aģentūra: www.yfe.lv

Latvijas Republikas Arlietu ministrija: www.mfa.gov.lv

Latvijas Republikas Saeimas Eiropas lietu komisija: www.eiema.lv/ekl

Latvijas Republikas Valsts prezidenta kanceleja: www.president.lv

Tulkosānas un terminoloģijas centrs: www.ttc.lv

vasarā

Kad jūrā viļņi līdzinājās kalniem...

Liepājas vēja appūstī un lieetus nogurdināt - mēs tikamies Bernātās. Latvijas Studentu Lideru forums (LSLF) notika no 25. līdz 28. augustam. Tajā pulcējās pārstāvji no visas Latvijas, lai kopā meklētu probīēnu risinājumus, iepazītos viens ar otru, diskutētu, izklai-dētos un jutotos labi.

Četrās dienās tika veikti neiedomājami lieli darbi - noskaidrots "Lideru Lideris" - Ģirts Solis. Debatejām, veidojām avīzi un organizējām diskusiju darba grupas, kurās sarunu tēmas bija: "Kā nenorakst spožu ideju", "Tava studentu padome", "Efektīva informācijas pārvadība - mūsdienu lidea- ra panākumu līla", "Studentu sociālais nodrošinājums",

"Akadēmiskie jautājumi", "Latvijas Studentu Lideru foruma avize". Iespējams, ka galvenais ieguvums ir visas sajūstās emocijas un kopīgības vakari, kad no klausājām istabinām jeb akvāriejām sepienās ēnas zagās uz citām istabinām, lai kopīgi saskrietos kādā citā, kurā visi vēl nebūt nedomā par gulēšanu.

Pirmajā dienā iepazināmies, lai nākamajā varētu daudz efektīvāk turpināt sadarbību. Otrās dienas vakarā, kad ieraodos es, notika naktis pārgājiens, kurā, lai izpildītu visas prasības, bija jākāpj bākā un jādzied dziesmas, kā arī jālasa ciekuri un malka jāveido puķu pušķis un jāmil foruma organizētajai. Trešajā dienā tika rikotas debates, kurās, starp citu, kaut vai tad, kad jūrā viļņi līdzinājās kalniem.

Visi jutāmies kā studenti, un visi bijām zivis, kas sakrējušas Bernātu zvejnieku tīklos. Visi tagad esam saistīti un spējam kļūt par zivim jebkura laikā, jo esam dzivojuši akvārijos, tikušies ar citām zivim, kaut vai tad, kad jūrā viļņi līdzinājās kalniem.

ANNA

Francijas programma LU

Jau otro gadu Francijas Ārietu ministrija sadarbībā ar Nansi 2. universitāti, Eksprovarsas Politikas zinātņu institūtu un Latvijas Universitāti interesentiem piedāvā apgūt īpašu viengadīgu studiju programmu par Eiropas Savienības jautājumiem (128 stundas, mācības - franču valodā). Pēc visa kura noklausašanas un sekmīgas pārbaudi-jumu nokārtošanas ir iespēja saņemt Francijas Izglītības ministrijas atzītu starpuniversitātu diplomu.

Programmas mērķauditorija ir LU Juridiskās, Sociālo zinātņu, Ekonomikas un vadības fakultātes studenti, kuri sek-miņi beiguši vismaz 2. kursu, Moderneru valodu fakultātes tulkošanas nodalas studenti un Latvijas ierēdji, kuri labi pārvalda franču valodu.

Programmas profesionālie mērķi ir sniegt nepieciešamās papildzīnāšanas tiem, kuri vēlas strādāt diplomātijas, starptautisko attiecību, tulkošanas jomā, un it īpaši tiem, kuri vēlas darboties Eiropas Savienības institūcijās (Eiropas Komisija, Eiropas Parlaments, Eiropas Tiesa, Revizijas Palāta, Ministru Padome).

Tie, kuri mācījušies pagājušajā gadā diplomas saņems šajā rudeni "Universitātes Avize" uz sarunu aicinājā LU studentus, lai gūtu priekšstatu par pieredzi un iespādiem, kas gūti šī kursa laikā.

bildēt uz eksāmena jautājumiem. Tā ka principā nav nepieciešams kaut kāds noteikts franču valodas līmenis, pieteik ar to, ja students spej uztvert lekcijas stāstīto un arī kaut vai ļoti vienkāršā franču valodā izteikt savas domas rakstiski.

Franču pasniedzēji atšķiras no latviešu mācībspēkiem ar savu pasniegšanas stilu. Pārsvārā visas lekcijas bija par Eiropas Savienības jautājumiem. Sākumā ieguvām priekšzīnāšanas, vēlāk jau izveidojās pamatīgāks priekšstats. Franču priekšstats par ES atšķiras no, piemēram, britu vai vāciešu redzējuma, kas arī lekcijas netieši bija jutams un uzsverēts.

Atšķirībā no britiem frančiem ir svargi, lai Eiropa būtu integrētāka, lai tajā būtu sava ārpolitika, sava armija, lai ES būtu lielvara. Franci ir par vienotu, spēcīgu, centralizētu ES, kurā gan tieši Francijai būtu jāspēlē loti nozīmīga, ja ne noteicīša loma. Atšķirībā no vāciešiem viņi vairāk uzsvēr to, ka Eiropai jābūt pretspēkam ASV. Bieži tiek pieminēti konflikti starp ASV un ES, tāpat arī fakti, ka ASV nebūtu izdevīga vienotā Eiropas

ku tam Irākas jautājumā labāk būtu vajadzējis paklusēt, nevis atbalstīt ASV, bet kopumā Francijā tā nav pieņemts.

Programma bija lieliska iespēja iepazīt franču cilvēku vērtību sistēmu, viedokli par dažādiem jautājumiem. Franču pasniedzēju vērtēšanas sistēma arī atšķiras no Latvijā esošās - zināšanas tika vērtētas 20 ballu sistēmā, un, vēlāk pārēķinot mūsu sistēmā, atzīmes izrādījās diezgan viduvējas. Viņi uzskata, ka augstāk par 16 viņu sistēmā (mūsu 8) praktiski nav iespējams dabūt, bet pat ļoti normāli skaitoties vērtējumi 8 - 12 (mūsu 4 - 6). Man patika tas, ka visas lekcijas tika lasītas loti profesionāli līmeni. Šķiet, šis kurss vislabāk derēja tieši Juridiskās fakultātes studentiem. Man daudz deva arī intensīvā mācību sistēma, kas daudzziem varbūt šķita par ātru, tomēr tas mobilizē.

Atbildot uz jautājumu, vai balsosu par vai pret Eiropas Savienību, mans viedoklis pat pēc šādas sagatavošanās ir svāstīgs. Ir daudz dažādu aspektu. Šī programma manu viedokli nenovēra ne uz vienu, ne otru

"Francijā pastāv arī bažas, ka jaunās ES dalībvalstis īstī neizprot Eiropas Savienības vērtības un uzskata šo organizāciju tikai par līdzekli savas labklājības celšanai."

ārpolitika. Varbūt tieši šāda izpratne par ES ir pamatā tam, ka Francijas sabiedrība nedaudz baidas no nākamās ES paplašināšanas kārtas - tiek diezgan pamatojoti uzskatīti, ka kandidātvalstis daudzos jautājumos negrībēs rikoties pretēji ASV norādījumiem un tādējādi paplašināšanās Eiropas Savienību un vienlaicīgi arī Francijas nozīmi šajā organizācijā tiks vājinās. Francijā pastāv arī bažas, ka jaunās ES dalībvalstis īstī neizprot Eiropas Savienības vērtības un uzskata šo organizāciju tikai par līdzekli savas labklājības celšanai. Tieši tādēļ bija vērtīga šī studiju programma, jo ļāva arī Latvijas studentiem iepazīties ar Eiropas Kopienu dibinātājvalstis izpratni par šo organizāciju un tās nākotnes vīzijām.

Franču pasniedzējiem pieņemti kāti nolasīt savu lekciju, pēc kuras students gatavojas eksāmenam, bet studenta viedoklis par tēmu netiek vai cauts. Protams, ja bija kādas neskaidribas vai iebildumi, tos vareja izteikt. Daži pasniedzēji vēlējās zināt arī mūsu viedokli arī Latvijas sabiedrības viedokli atsevišķos jautājumos, piemēram, viens pasniedzējs ļoti gribēja uzziņāt, kāda bija reakcija Latvijā pēc tam, kad Francijas prezidents Zāks Širaks ļoti asi bija kandidātvalstīm aizrādījis,

pusi, taču padarīja mani informētāku, deva iespēju labāk saskatīt Eiropas ideju. Man nav nekas pret ES un es reiz vēlētos redzēt arī Latviju šajā organizācijā, taču zinu, ka šobrīd Latvijas politiķiem un iedzīvotājiem ir tākai minimālās prasmes un zināšanas, lai spētu izmantot Eiropas Savienības piedāvātās iespējas. Ja man būtu pārliecība, ka tie Latvijas iedzīvotāji, kuri šobrīd zaudētu no iestāšanās ES, patiesīm spēs pārstrukturēties vai viņiem tiks sniegtas pietiekošas sociālās garantijas, tad noteikti balsotu par.

**RASMA KAŠKINA,
Juridiskās fakultātes
studente, stāsta:**

Esmu mācījusies franču valodu vidusskola un nedaudz Universitatē, kā arī interesējos par ES tiesībām. Šis kurss mani piesātinājis gan ar savu saturu, gan ar vēlējos pamēģināt, vai mācības franču valodā būs pieiekami saprotamas. Valodas zinātā grūtākais šķita tas, ka ir jāklausās un vienlaicīgi jāspēj dzirdētās pierakstīt, bet ar katru kurstu tas kļuva vieglāk.

Visas kuras tēmas bija veltītas Eiropas Savienībai vairāk tieši tiesību jautājumiem - par ES institūcijām, konkurenčes tiesībām, brivo tirgu, brīvu personu pārvietošanos

utt. Lekciju laikā labi varēja just franču profesoru attieksmi pret ES, tās vērtībām, tika uzsvērti jautājumi, kas norādīja uz pa-sniedzēju interesēm. Atsevišķos kursoš tika norādīts arī uz ES negatīvajām pusēm, ko-pumā tomēr vairāk bija pozitīvā un mazāk kritikas. Piemēram, kopejās lauksimniecības politi-kas kura pasniedzējs savā no-zarē bija ļoti kompetents, bet pa-sā laikā savu tēmu pasniedzot idealizētā skatījumā.

Lekciju pasniegšanas stilā, protams, bija manāma savādāka

nas man šķiet noderīgas, jo par ES Juridiskajā fakultātē māca vēl samērā Maz.

Manu viedokli par to, vai balsosu par Latvijas iestāšanos ES, mācību kurss neizmainīja. Domāju, ka balsošu "par", jo ES sa-skatu plāšķas mācību un darba iespējas. Latvijas vieta ES atkarīga arī no mūsu pašu nozījās, protams, būs nepieciešami arī dažādi kompromiši, bet, ja paši neiesim ar sajūtu, ka esam ne-pilnvērtīgi, viss būs kārtībā. Ja arī ražotāji sūdzas, ka būs aug-stākas kvalitātes prasības, šīm jautājumam ir arī pozitīvā puse - vajadzēs vairāk un kvalitatīvāk strādāt, un patēriņtājā saņems kvalitatīvāku produkciju.

No kura pasniedzējiem gribētu piemiņēt Christian Joly, kurš pasniedza tēmu par ES vēsturi un attīstību. Viņa lekcijas bija ļoti interesantas, profesors minēja nianes no personību dzīves, kas ietekmējus arī lielākos politiskos procesus ES. Laurent Pech izcēlās ar kritisku, analītisku pieeju, no viņa bija interesanti uzzināt ne tikai pozitīvo viedokli, bet arī ES "ēnas puses".

Domāju, ka jautājumi, kas tika mācti kursā, nezaudē savu aktualitāti arī pēc Latvijas iestāšanās Eiropas Savienībā, tākai ar tiem būs jāiezpazīstas vēl plašākam cilvēku lokam.

**11. septembrī plkst. 18.00 LU
Mazajā aulā notiks informatīva sanāksme, kuras laikā būs iespēja uzdot interesējošus jautājumus par līdzīgām studijām šajā mācību gadā.**

ANDA LASE

tava izvēle

Lai paustu studējošo kopējo viedokli par Latvijas dalību Eiropas Savienībā (ES), Latvijas Studentu apvienībā un s/o AESEE Rīga sadarbībā ar Hansabanku rīko savu 20. septembrī notiekošā referendumu "ģenerālēmēģinājumu".

Daudzās Latvijas augstskolās 9. septembrī tiks ierīkoti improvizēti vēlēšanu "iceirkņi", kuros no plkst. 8.30 līdz 16.30 varēs nobalsot par vai pret Latvijas dalību Eiropas Savienībā (ES). Būtiskākā atšķirība ir, ka studentu "referendumā" varēs balsot arī ne-pilsoni un ārzemnieki. Organizatori uzskata, ka referendumu simulācija ir izdevusies, ja tajā piedalīsies 10000 līdz 15000 studentu, jo tāda ir studējošo kopējā dalība paš-pārvalžu vēlēšanās. Kā goda

balsotāji tiks gaidīti augstskolu rektori, kuriem arī ir "piešķirts" balstītiesības.

Referendumu simulācijas mērķis ir lauj studentiem apzināties sevi kā vienotu sociālu grupu, kuras viedokli par Latvijas dalību ES būtu jāiekļau-sās visai sabiedrībai, jo:

1) pašreiz studenti ir kom-potentākā sabiedrības daļa ar savām zināšanām par ES - daudzēm ir bijuši atsevišķi studiju kursi par ES savā nozarē, it īpaši sociālo un humanitāro zinātņu studentiem,

2) ES ir veidojums, kas pa-sāreiz nemītīgi mainās un attīstās. Tādēļ pilnībā ES sniegtās priekšrocības un iespējamos trūkumus baudīs paudzē, kura ir jaunāka par 30 gadiem.

ANDRIS MILLERS

**IVETA KAŽOKA,
Sociālo zinātņu fakultātes Po-līkikas zinātņu nodalas stu-dente, stāsta:**

"Lai izmantotu šo iespēju, protams, bija nepieciešams franču valodas zināšanas, jo lekcijas notika franču valodā. Vajadzēja lasīt grāmatas franciski, arī eksāmens nepieļāva vajās franču valodas zināšanas, stundas laikā vajadzēja atbildēt uz trijēm jautājumiem. Valodas zi-nāšanu līmeni studentiem bija ļoti atšķirīgi. Man pašai bija tris gadu priekšzīnāšanas, taču šos kursos klausījās arī kāda stu-dente, kura franču valodu bija mācījusies tikai divus gadus, un tomēr viņa spēja gan saprast lekcijas notiekšo, gan arī

Tilti, kurus ceļam, tilti, pār kuriem ejam

Divas nedēļas - no 29. jūnija līdz 13. jūlijam - starptautiskā vasaras universitātē "Tilti, kurus ceļam, tilti, pār kuriem ejam" Rīgā pulcēja 38 vāciski runājošus studentus no Latvijas, Lietuvas, Igaunijas un Kaliņingradas. "Domāju, ka šādos pasākumos ir vērts piedalīties," atzīst Latvijas Universitātes Sociālo zinātņu fakultātes (LUSZF) 2. kursta studente SANDRA KROPA, "tās ir daudzas interesantas tīkšanās un savu svešvalodu prasmju uzlabošana."

Vasaras universitātē šogad svītēja savu pieci gadu jubileju. Pirmsīo vasaras universitāti Rīgas Tehniskās universitātē, Hāgenas Tālmācības universitātē un Hāgenas Tālmācības universitātē Rīgas Studiju centrs ar Vācijas Akadēmiskās apmaiņas dienesta finansiālu atbalstu organizēja 1999. gadā.

Tas, ka pirms pieciem gadiem Rīga tika izvēlēta par vasaras universitātes norises vietu, nav nejaušiba, jo tieši Rīga vairāku gadījumu laikā vienmēr ir bijusi atvērta dažādām tradīcijām un kultūrām. Arī viens no starptautiskās vasaras universitātes mērķiem ir veicināt atvērtību un stiprināt sadarbību kultūras un izglītības jomā. Lai arī Baltijas valstis un Kaliņingrada atrodas tuvu viena otrai kaimīnos, valodas un tradīcijas ir atšķirīgas. Iepazistot vienam otru, iespējams novērst strīdus un pārvarēt savstarpejās barjeras, kas ir būtiski, domājot par Baltijas valstu iestāšanos Eiropas Savienībā.

Par starptautisko vasaras universitātē "Tilti, kurus ceļam, tilti, pār kuriem ejam" es uzzināju no informācijas "Universitātes Avīzē", skaidro Sandra. "Kāda draudzene man vēl ieteicēja, ka šī vasaras universitātē ir patiesām kaut kas loti vērtīgs, un es tā pieteicos. Aizpildīju išankētu un uzrakstīju savu motivāciju, kāpēc vēlos piedalīties tieši šajā "Tilti, kurus ceļam, tilti, pār kuriem ejam". Pieteikšanās brīdi gan vēl isti nezināju, ko darīšu vasarā, taču, tā kā pārvasara sesija man beidzās jau

20. jūnijā, tad tūlīt pēc tās es devos uz vasaras universitāti," stāsta LUSZF studente.

Kā norāda Sandra: "No sākuma biju iedomājusies, ka visi vasaras universitātes semināri un lekcijas tāda vasarīga pasēdēšana, vien būs, tādēļ man bija neliels šoks, kad mājās no tām gāju patiesām pārgurusi. No rīta, parastā laikā no devīniem līdz divpadsmitiem, bija divas lekcijas. Daļa studentu strādāja žurnalistikas darba grupā, bet daļa pievērsās radošu tekstu sacerēšanai. Valodas nodarbibu laikā tapušie sacerējumi un gūtās atzinjas tagad ir lasāmas vasaras universitātes avīzē "Vasaras Tilti". Piecpusdienā sākās tematiskie semināri par Baltijas valstu vēsturi un vēsturiskajām attiecībām ar Vāciju, kā arī sākās studentu aktuālu notikumu un tēmu apskats. Mēs noskaidrojām, kādā ir sociālpolitiskā situācija Baltijā, un varejām to salīdzināt ar situāciju Vācijā."

"Lidzās noipnotnām lietām varas universitātes dalībniekiem bija iespēja arī izklaidēties," atceras Sandra, "mēs vērojām gan Dziesmu svētku norisi, gan folkloras festivālu "Baltica 2003", macījāmies tautas dejas kopā ar Latvijas Universitātes folkloras grupu "Dandari" un, krustu šķērsu izstāgjot Pedvāles mākslas takas, devāmies ekskursijā uz Kurzemē. Drosmīgākā ļāvā arī Siguldas bobsleja trases ātrumam, un daudzi vēl ilgi atcerēsies "Titānika" cienīgo izbraucienu ar jahtu pa Daugavu un Rīgas līci."

Nozīmīga loma vasaras universitātēs tematikā bija Eiropas Savienībai un NATO. Analizējot konkrētus gadījumus no tiesu prakses, tika runāts par Eiropas tiesībām. Tika apvainoti Eiropas Savienības paplašināšanās process - no vēsturiskās vizijas līdz šīs dienas realitātei. Spraigās diskusijas rāsījās par nacionālo attiecību jautājumu, kā katra nācija uztver savus tautiešus, kādi ir stereotipi par kaimiņu tautām, vai Baltijā pastāv krievu valodā runājošo iedzīvotāju diskriminācija. Interesanti viedokļi tika pausti arī par Baltijas valstu

No kreisās: Vācijas apmaiņas dienesta pārstāvis Tomass Prāls, LU profesors Andris Jakovičs un RTU rektors Ivars Knēts

un iedzīvotāju attieksmi pret iešāšanos Eiropas Savienībā.

"Es domāju, ka latvieši nobalsoši "par", prognozē LUSZF studente. "Lidz šim arī es pati biju ļoti pārliecīnāta par iestāšanos Eiropas Savienībā, bet sākās arī man jau tāk ļoti ir noriebusies valdības reklāmas kampanja, ka tagad liekas - pēdējā brīdi es būtu spējīga pateikt arī "par"."

Pēc Sandras skaidrotā: "Vācijas šo mūsu iestāšanos Eiropas Savienībā pasniedza kā "mēs jau zinām, ka jūs nobalsojet "par"." It kā neko neuzspiež, bet tajā pašā laikā it kā tas būtu vienigais logiskais risinājums. Viņi īpaši akcentēja, ka Latvijas studenti, salīdzinot ar studentiem Vācijā, ir gados jauņi, ar studijām paraleli iegūtu darba pieredzi un labām svesvālodu zināšanām, kas mums paraver daudzsolosās iespējas Eiropas Savienības darba tirgū."

Vācijas Akadēmiskās apmaiņas dienesta Austrumeiropas programmu vadītājs Tomass Prāls iepazīstināja studentus ar Vācijas Akadēmiskās apmaiņas dienesta DAAD darbu un iestāstīja, kādās ir DAAD piedāvātās stipendijas programmas. Viņš pauža cerību, ka daudzi vasaras universitātes dalībnieki rudeni pieteikties uz kādu no stipendijām un nākamgad dosies studēt uz Vāciju.

"Es domāju, ka, iestājoties Eiropas Savienībā, liela daļa studentu aizbraukas mācīties uz ārzemēm," atzīst LUSZF studente

Iespēja pieteikties studijām

Latvijas Zinātnes padomes Zinātnes starptautiskās koordinācijas centrs izsludina pieteikšanos uz Vācijas Akadēmiskās apmaiņas dienesta (DAAD) stipendijām studijām un zinātniskajam darbam Vācijā 2004./2005. m.g.

Piedāvāto stipendiju programmu ietvaros iespējamas studijas, t.s.k. maģistranturas studijas, zinātnisku pētījumu veikšana jebkurā zinātnes nozarē, piedālīšanās Vācijas augstskolu vasaras kursos.

Uz stipendijām var pieteikties valsts un akreditēto privāto augstskolu studenti (sākot no 2. kursta), augstskolu absolventi, doktorandi, augstskolu pasniedzēji un zinātnieki.

Plašāka informācija - LZP izdotajā brošūrā "Vācijas Akadēmiskās apmaiņas dienesta stipendiju programmas".

Brošūru un pieteikuma veidlapas var saņemt Rīgā, Kalķu ielā 1, 322. vai 222. telpā; tālr. 7089313, 7089012 un 7089343, e-pasts: snikere@acad.latnet.lv.

Stipendiju pretendentiem piedāvājam vācu valodas kurss. Kvalificēti speciālisti piedzēs Jums uzlabot vācu valodas zināšanas, gūt ieskatu Vācijas izglītības sistēmā un sniegs padomus pieteikšanās dokumentu sagatavošanā un noformēšanā. **Pieteikšanās uz kursiem - līdz 29. septembrim.**

Informatīvs seminārs par piedāvātajām stipendiju programmām notiks **1. oktobrī** plkst. 16.00 Rīgas Tehniskajā universitātē, Kalķu ielā 1, 219. telpā.

Stipendiju pieteikumu iesniegšanas termiņš atkarībā no izvēlētās programmas: **2003. gada 10. līdz 14. novembris.**

GITA LIEPINA

Sandra Kropa

Izbrauciens ar jahtu pa Daugavu un līci - vidū Aija Pole no LU un Hāgenas tālmācības profesors Bernhards Sudeiks

Literāra piecpusdiena dzējnieka un tulkošāja Matīsa Knolla dārzā. Tieki iestudēta M.Zīverta luga "Fiasco"

Vai Pokaiņi "ierunāsies"?

Netālu no Dobeles atrodas Pokaiņi. Dīži koki un akmeni, akmeni, akmeni... Enerģētiski spēcīga vieta. Tādās sastopamas daudzviet pasaulē. Esmu bijusi Stounhendžā, bet šovasar ieraudzīju Pokaiņus.

Pirmais vārds, kurš nāk pārāt, domājot par Pokaiņiem, ir "enerģija". Lieliem granīta laukakmeņiem piemīt palieināta radioaktīvitāte. Bet par iemeslu var būt arī Zemes garozas lūzums.

Lidz pat šim laikam zinātnieki nav vienīspārīti, kas ir Stounhendža. Sena kulta vieta? Astronomisku novērojumu vieta? Domas dalās. Tikpat daudz neizzināta slepi Pokaiņi. Svetvieta sākot runāt tad, kad tai jārunā. Šķiet, driz pienāks arī Pokaiņu laiks.

Pirma reizi Pokaiņi rakstos minēti tālajā 1661. gadā. Savukārt izrakumi pirmsreiz veikti 1868. gadā. Arheologi šeit strādāja pagājušā gadsimta trīsdesmitajos gados: 1934. un 1937. gadā.

Ar kultūrvēsturnieka Volde-māra Anciša gādību Pokaiņi tika ierakstīti Latvijas senvietu reģistrā. Andris Buikis un Guntis Eniņš - redzamī ziņānieki, kuri īcinteresējās par Pokaiņiem. Ar šo vietu saistīta nu jau aizsaulē aizgājušā Ivara Viķa ražēnā darbība.

1996. gada vasarā Pokainos atkal strādāja arheologi, taču

akmenē kaudžu veidošanas ie-mesli nav noskaidroti.

Diemžēl ap Pokaiņiem "spīto" visdažādākie šarlātāni. Tieši tādēļ šīs vietas izpētē aktīvāk būtu jāiesaistītas zinātniekim, arī Universitātes spe-calistiem.

Pokaiņu izzināšanā savu ar-tavu varētu dot LU studenti va-saras prakšu laikā. Iesākumā vajadzētu sameklēt dabā pēc iespējas vairāk akmeni kau-džu un izmērit tās. Lidzīšinējie pētījumi liecina, ka savu sistēma izvietojumā ir. Ja arī Pokaiņos nebūtu nekā cita, kā vien pirms pusotra vai diviem tūkstošiem gadu apbūvēti no-stiprināti pauguri, ar to vien pietiktu, lai šo vietu būtu vērts saglabāt arī turpmāk - tā domā vides gide Anita Biseniece, kura uzrakstījusi saistošu bro-šūru par Pokaiņiem.

Seit daudzi pārliecīnājušies: viena akmens uz jums izstaro siltumu, bet otrs ir salts un atgrūž. Akmeni - informācijas glabātāji, mūsdienu datoru priekšteči? Tikai disketē ievie-to informāciju uzziņat ir vieglāk par vieglu, taču akmens savejo atklāj izredzētajiem.

Tika uzaicinātas ar ipašām spejām apveltītas sievietes no dažādiem Latvijas novadiem un vaicāts, ko viņām stāsta Ak-menu ielēja. Iepriekš nesazinājušās, zintnieces vēstīja vienu un to pašu: Namejs un viņa zemgaļu karaviri esot cīnīju-sies ar vācu krustnešiem.

Tūristi vēlas izmēģināt, vai šis akmens tieši vienīm izstaro siltumu

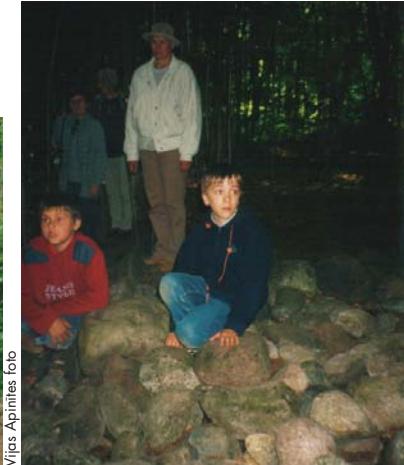
Iespējams, Pokaiņu ak-meni, it īpaši kvarcu saturošie, slēpj sevi divu veidu informāciju: to, kas kristālos fiksējusies dabiskā ceļā, kā arī senatnē ap-zināti ierakstīto.

Kāds akmens šeit nosaukti par Tēva akmeni. Anita Biseniece stāsta, ka reiz Pokaiņos ieradusies jauniešu grupa un akmens neliklūdīgi pazīnis tos, kuros jau pamodušās tēva jūtas, - tiesi šie puisi izjutuši no akmens nākošo silto starojumu. Brauciet, ejiet, sarunājieties ar akmeniem! Lai uzzinātu, ko tie stāsta tieši jums.

Anita Biseniece ir laimīga, ka Dievs viņu atvedis uz Pokaiņiem, un lolo daudzas jaunas idejas. Kas zina, kādus at-klājumus sola, piemēram, Liel-vārdes jostas izpēte, jo projekts turpinās...

Citāda jūrmala

... Ari tā bija neparasti karsta vasaras diena, kas aizveda uz pavismāciņu Latvijas vietu. Au-

Akmeni krāvumi Pokaiņos gaida pētniekus

tobuss pie-stāja Tūjā, un no šejiennes kādus desmit kilometrus Vidzemes ak-meņainās Jūr-malas skaitā-kā posma mēs nosoļojām kā-jām.

Garām paslidēja zemesrags pēc zemesraga. Tā ir pavismāciņa pasaule salīdzinājumā ar Rīgas Jūrmalu. Vietām zem kā-jām pavismā ipaši "dzied" smilts, vietām ceļā stājas ak-menī, un nebūt ne peleķi, bet ar visdažādāko krāsu dzis-lijām, vietām jūras tuvumā aug... zāle. Vēl atradisiet klin-tis un stāvkrastus. Mūsu jūras krasts var izskatīties arī tā.

Kārsta saule un jūras vilņu vilinājums celjinieku drīz vien "izgērbī", savukārt kolas, tonīka vai mineralūdens trauki strauji tukšojas. Visapkārt skaistums, kuram diezīn vai var līdzināties citzemju palmu birzis. Tu esi Latvijas romantis-kāja, zaļajai vasarai pašā vidū, un tādēļ tu esi pašā vidū kam lielam un pagānniski skaistam.

Kad tiku tikām baudīta jūra, iegriežamies Limbažos. Ir vērts redzēt, kā te glābj senās

pilsdrupas. Un vēl te ir intere-sants muzejs, kurā var uzzināt gan par alus darišanas tradi-cijām, gan par krogu se-natnē... Galu galā Limbaži ir ti-kai nedaudz jaunāki par Rīgu. Baltrozā Bīriju pils tepat netālu aizvairāk iemanto popularitāti kā rekreācijas vieta, arī viesnica. Todien senlaicīgajā la-penē svinēja kāzas. Tiesa gan, pils apjomīgo parku vajadzētu vairāk sakopt. Pēc restaurācijas ilgojas kapenes, bet gan jau pieteikties pietiekami turigū un ieinteresēti cilvēki.

... Šovasar biju kopā ar tiem, kuri nevis devās pāri Lat-vijas robežām, bet baudīja mūsu pašu zemi. Piedāvājumu daudzveidība mudināja izvēlēties, kam ikreiz dot priekš-roku: dābai, Dziesmu svētku va-reinībai, folkloras festivālam, varbūt diviem starptautiskiem festivāliem Jūrmalā - jaunajām baleta zvaigznītēm, festivālā "Arabeska", kā arī teātra studi-jām no Latvijas un Lietuvas.

Ir redzēta Parize, Roma, Londona un daudzas citas vietas šajā baltajā pasaulē. Nav burvigākas zemes par Latviju - tik un tā.

VIJA APINĪTE

Viens no Vidzemes akmeņainās jūrmalas brīnumiem - sāļā ūdens tuvumā vietām aug zāle

Viens Apinītes foto

Akmeni, vietām stāvi krasti - tāda skatam paveras Vidzemes jūrmala

Ūdens iesvētības Jaunā Studenta svētkos

No kreisās: mācību prorektors J. Krūmiņš un rektors I. Lācis

Latvijas Valsts prezidente V. Viķe-Freiberga

Dzied "Juventus"

Fakultāšu dekāni

"Neļauj pārliecināt sevi, ka tas, ko tu studē, ir nepareizi, jo neviens bez tevis nevar zināt, kas ir pareizi un kas nav," Aristoteļa svētkos Doma laukumā jaunajiem studentiem norādīja Latvijas Universitātes (LU) Studentu padomes priekšsēdētājs Pēteris Jurčenko.

Vairākiem simtiem LU jauno studentu tradicionālie 1. septembra Aristoteļa svētki paliks atmiņā ar unikālām lietavām Doma laukumā, kas, kā savā uzrunā norādīja LU Goda doktore, akadēmike un profesore Vaira Viķe-Freiberga, ir kā iesvētību ūdens, kas list pār pirmkursniekiem un nomazgā atlikušo no bērnības, no skolniece paklausības, pusaudzēkiem.

Mums, jaunie kolēgi, isā laikā ir jāķūst par līdzvērtīgiem partneriem ikviens Eiropas universitātei, un to, kā mēs šo nopietno pienākumu izpildīsim, noteiks ari tas, kā mēs ikviens 20. septembrī nobalsosim par Latvijas nākotnes mugurkaula izveli." LU jaunajiem studentiem skaidroja tās rektors professoors Ivars Lācis.

"No rītdienas sāksies jūsu dzīves skaistākie gadi," atzīmēja LR izglītības ministrs Kārlis Šadurskis, kuru skaistumu jūs sapratisiet varbūt tikai pēc tam. Neatkarīgi no tā, skaistāku gadu par studiju gadīem dzīvē nav." Ministrs vērsa uzmanību uz studiju grūtībām un jaunības

Domīgs lūkojas Aristotelis...

dzīves pieredzi, jo kas gan vēl cits tā spej apvienot studentus".

LU Studentu padomes priekšsēdētājs Pēteris Jurčenko jaunajiem studentiem novēlēja savas studijas virzīt uz reāliem mērķiem: Ja tevi saista zinātnes, tiecīs pēc Nobela prēmijas, ja vēlies klūt par politiku, mērķe uz prezidentu, ja par uzņēmēju, - tad uz savas nozares līelākā un spēcīgākā uzņēmuma vadītāju."

Pēc pasākuma Doma laukumā svētku dalībnieki devās gājienā gar Brīvības piemineklī uz *Alma mater*. Aristoteļa svētki neformāla daļa līdz pat pirmajam lekcijam turpinājās Latvijas Dzelzceļa vēstures muzejā.

GITA LIEPIŅA

Aicinām lasīt

Arī vasarā daudzajos pašmāju un ārziņu apgādos iznācis ne mazums vērtīgas literatūras.

Dailliteratūra un literatūrinātne

Grāmatu draugi droši vien ziņa par vērtīgu pirmskara Latvijas kultūras tradīciju: iespējami atīri izdot latviski pasaules prestižķķās literārās prēmijas ieguvušos darbus. Tagad tradīcija atdzinst.

Viens no pasaulei visvairāk lasītajiem rakstniekiem ir **Pauļu Koelju**. Kas nodrošinājis viņa darbu tēlo popularitāti? Laikam jau autora ipāsais pasaules skaitumis - saistošs arī citiem. Savdabīgs dzīves norišu tēvumā. Latviski iznākusi šī rakstnieka jaunākā grāmata "**Nelabais un senjorita Prima**". Cilvēks un viņa liktenis - viena no pasaules mūžīgajām tēmām. Cik ir liktena un cik - paša zīņa? Par cilvēku spēju vai nespēju mainīt likteni tad ari es ņīs darbs.

Par vienu no mūsdieni pasaules sāpīgākajām problēmām raksta Nobela prēmijas laureāte **Nadine Gordimer**, darbā "**Tikai teic vienu vārdu!**". Imigrācija, no kurās cieš pasaules attīstītākās valstis, arīn lielākā skaitā literārā darbu tiek risināta ar skaudru atklātību.

Par sabiedrības aizspreķiem, par to, kas laudis vieno un šķir, stāsta ari **Džoannas Trollopas** darbs "**No miljakas par sievu?**". Abus galvenos varonus šķir liela gadu starpība. Vai ūdi cilvēki spēs veidot stabīlas attiecības?

Latviešu lasītāju vidū noturīga ir interese par **Danielas Silas** darbiem. To garantē gan autores prasme vērti sīzeti, radīt atmiņā paliekošus tēlus, gan ari vēlme sīki un pamatiģi izpētīt viņu, par ko raksta: vienlaik, vai runa ir par dzīvi Holiividā, modernā kūrortā, vai par medicīnas problēmām. Nu izdots vēl viens šīs rakstnieces romāns - "**Versalas stāsts**".

Iznākusi **Viktora Hausmanapā** monogrāfija "**Mārtiņš Zāverts**" - ilgu gadu darbu rezultāts, gan iepazīstot paša rakstnieka personību, ari personīkas sarunās, gan pētot izcilā dramaturģiskā lugā.

Laišītājus iepriecīnās **Edgars Lāma** monogrāfija "**Mūžīgais romantiks**" par Jāņa Akurātēra dzīvi un darbu.

Latviski izdota grāmata "**100 mūsu laikmeta rakstnieki**", kurā lasām par F. Dierenmu, Jūdžinu O'Nilu, T. Viljamu, D. Orvelu.

Rakstniece un žurnālisti **Biruta Eglīte** ilgāku laiku seko trīs muzikāli apdāvīto māsu Skrīdu gaitām mākslā un dzīvē. Savai jaunajai grāmatai autore devusi nosaukumu "**Zelta stīgu noslēpumi**". Biruta Eglīte cer, ka pēc gadiem pieciem vai desmit māsu dzīvē droši vien atkal

būs noticis ne mazums laba, tādēļ vēlreiz vajadzēs rakstīt par viņām.

Krievu valodā lasošos interesēs grāmatas par kultūras cilvēkiem Vladimīru Visocki, Marinu Cvetajevu, Onorē de Balzaku un citiem.

Ģeogrāfija

Tūrisma literatūras klāstā - ceļvedis "Vācija", kas izceļas ar bagātu informāciju par šīs zemes dabu un pieminekļiem. Jāņa Jaunārāja grāmata "Zeme, kur viss iespējams" aizved uz Indiju un Nepālu un var palīdzēt sagatavoties ceļojumam tiem, kuri vēlas apskatīt šī eksotiskās zemes.

Rietumniekiem Austrumi alaž ir šķūtuši vilinoši un nesaproktami. Aleksandrs Vornijs šo mīklu cenšas minēt darbā "Cilvēks Austrumos".

Tos, kuri savu dzīvi nevar ie-domāties bez kalnos kāpšanas, aizraus Dēvids Brīriša grāmata "Augstuma varā".

Jukas Rislaki darbs "Klusos slēpotāju zeme Somija" ir skats uz mums gan ģeogrāfiski, gan mentālu tuvo kaimīgvilasti.

Medicina

Klaja nākuši izdevumi par Latvijas iedzīvotāju veselību, kuros dotā gan analīze, gan skaitījumi un fakti. Grāmatā "Sabiedrības veselības analīze Latvija" sniegti procesu apkopojums musu valstī 2001. gada.

Katrā valstī, ari Latvijā, svarīga ir cīņa ar dažādām atkarībām. Iznācis darbs "Alkoholisms, narkomānijas un smēķēšanas izplatība un sekas Latvija". Turklat izcīmējus tendencē, ka atkarīgi kļūst arīn jaunāki.

Klaja nācis bibliogrāfiskais rādītājs "Latvijas zinātniskā medicīniskā literatūra. 1980. - 1986.". "Clinical Pharmacology" ir noderīgs darbs farmācijas studentiem un praktīzejošiem ārstiem.

Psiholoģija un filozofija

"Harmonijas bibliotēkas" sērijā izdota Luiza Heijas grāmata "Atver savu sirdi" - neordināri ieteikumi laikā, kad uzvaras gājienu svin pragmatīki.

Viens no Latvijas pazīstamākajiem indologiem, LU profesors Viktors Ilybulis izdevis savu jaunāko zinātnisko pētījumu "Sīva izdejo un sagrauj pasauli".

Nostradama vārdu laikam gan būs dzirdējusi daudzi. Grāmata "Atšķirētās Nostradams" ir vēl viena versija par legendāro pareģi.

Krievu valodā filozofiskās literatūras klāstu papildinājuši dīzo filozofu Ničes, Freida, Kanta, Senekas darbi.

Vēsture

Maz pētīta ir mūsu valsts avīcījās vēsture, tagad iznākusi Edvīna Brūvela grāmata "Latvi-

jas avīcījās vēsture". Izdoti vēl vairāki darbi par tuvāku un tālāku Latvijas vēsturi. Rakstu krājumu "Latvijas arheoloģija. Pētījumi un problēmas" veidojuši mūsu izcilākie arheologi. Dīvas grāmatas - "Ventspils rātes un tirgotāju ģildes 18. gadsimta produkti" un Viktora Trojanovska darbs "Ludza laiku lokos" - velitas Latvijas reģionu vēsturei.

Iznācis Indriķa Šterna pētījums "Latvijas vēsture. Krusta kari. 1180. - 1290.".

Latviešu valodā izdota grāmata Zviedrijas vēsturē, bet polu valodā - divi darbi par padomju okupāciju Belostokā (1939. - 1941). Smaga un dramatiska lappuse polu tautas vēsturē, par kuru patiesību uzzinām tikai pēdējā laikā.

Jurisprudence

Laists klajā gadskārtējais ziņojums "Cilvēktiesības Latvijā 2002. gada".

Relīģija

Apjomīga un plaša ir Bergta Heglunda grāmata "Teoloģijas vēsture", bet garīgas aprūpes jautājumiem velīts Imanta Eduarda Kalniņa darbs "Cilvēks star Dievu un pasauli".

Daudzus no tiem, kuri mēle atbildes uz dzīves mūžīgajiem jautājumiem, piesaistīs mūsdienu jaunā Latvijas redzamāko luterānu mācītāju sprediķu krājums "Iesakumā Dievs".

Politika un socioloģija

Grāmata "Eiropas dialogi" tāpusi ar daudzu cilvēku līdzdalību. Būtiskākie temati: par integrāciju, ideāliem, reliģisko dzīvi, par teritoriju mūsdienu pasaule, inteliģenci un intelektuāliem.

Pētījumu par dažādām politiskajām ideoloģijām sniedz rakstā krājums "Political Ideologies".

Krieviski nu lasāma vesela virkne Maskavas Karnegi centra izdevumu par visdažādākām mūsdienu aktualitātēm: pilsonības sabiedrības veidošanu, korupciju, vēlēšanām Krievijā.

Dāvinājumā - monogrāfija par angļu dramaturģiju

Iznākusi Universitātes lektori Agnese Mortukānes grāmata "Ričards Brinslijs Seridans un angļu 18. gadsimta komēdija", kurā analizēti dažādi komisma veidi - rakstur, situāciju un valodas komisms - Seridana lugās. Šī izdevuma 60 eksemplārus autore uzdāvinājusi mūsu augstskolas Bibliotēkai. Grāmata atrodama LU Bibliotēkas centrālajā ēkā, ari Pedagoģijas un psiholoģijas filiālē un Humanitāro zinātni filiālē.

Plošāka informācija - "UA" mājas lapa, interneitā.

Knuts Skujenieks "RAKSTI. Eiropas faušu dziesmas", izd. "Nordik"

BRĪNUMRĪKI TAVĀS ROKĀS

Apgūsim praktiskās rīkstniecības noslēpumus

atbrivot savu dzīvi un likteni no negatīvo enerģiju klātbūtnes, ko rada āderes. Rīkstniecības literatūrā minētā statistika liecinā, ka aptuveni 80% cilvēku vairāk vai mazāk izteikti sajūt āderu starojumu iedarbibu, bet pieci līdz 10% no minētā skaita (rīkstnieki, dziednieki, ekstrāseni) izcelas ar sevišķi pastiprinātu, "nenorāmāļu" jutīgumu. Tikai uz pavis nedaudz procentīgi cilvēku āderes neatstāj nekādu iespādu. Autors apraksta rīkstniecību no visiem tās aspektiem - sākdamši ar ieskatu senatnē, kad mūsu senči, pirms apbūvēja lauku sētu aicināja rīkstnieku, kurš ieteica, kurā vietā māja būvējama; rīkošanos ar sāvstu, metāla rīksti vai indikatoru; par to, kā atklāt sevi spējas ūdens āderu noteikšanā ar instrumentu, redzi vai tausti, un visbeidzot - kā pareizi ierīkt grodu aku.

Autors uzskata, ka ikdienas dzīvē un sadzīvē rīkstniecības iemānas bieži vien noder pavis neiedomājamos gadījumus, visdažādākajās situācijās. Viņš gadu ritumā vienmēr uzsvēris praktiskās rīkstniecības milzīgas atdeves iespējas un nepārtraukt aicinājis ikvienu apgūt praktiskās rīkstniecības noslēpumu pamatus, lai katrs, pilnveidojot pats sevi, spētu palīdzēt ari citiem.

A. I. Baškevics ir vairāku populāru grāmatu autors. Visi vina raksti vērstī uz to, kā palīdzēt cilvēkam saglabāt vēselību un atbrivot dzīvi no negatīvajām ietekmēm, starojumiem.

Jautājumi:

1. Nosauciet vismaz vienu lasītāju vidū popularitāti guvušu A. I. Baškevica grāmatu!
2. Par kādu sfēru, izņemot āderu meklēšanu, kur izmanto rīkstniecības iemānas, vēl vēstīts šajā grāmatā? Nosauciet vismaz vienu!

Konkursa uzvarētājus gaida balvas - grāmatas. Atbildes gaidām "UA" redakcijā vai pa e-pastu kua@lu.lv līdz 15. septembrim.

LĀSMA ĢIBIETE

Sapnis piepildījies - pārkāpts slieksnim

◀ 1. lpp.

Izle: - Tu rakstīji, ka "nākotnes universitāti varam izveidot vienīgi mēs paši". Kāda ir tava šobrīdēja apņemšanās?

Zane: - Mana apņemšanās ir spēcīga, jo tākai mēs paši varam izveidot savu dzīvi un to, kāda atmēsība būs kursā un grupā. Vēlos to veidot labvēlīgu, pozitīvu, optimistisku. Vidusskola darbojos skolēnu, bet augstskola labprāt iešaistītos fakultātes studentu pašpārvērtību.

Oskars: - Arī man ir tāda vēlme, jo šo pieredzi guvu skolā - biju Skolēnu padomes prezidents.

Māra Sadovska: - Kādus jautājumus vēlaties risināt?

Zane: - Svarīga lieta ir diezienā viesnīcas studentiem.

Piemēram, bija loti nepieciešams pārsteigums, kad uzzināju, ka man tajā nav piešķirta vieta, lai gan dzīvoju Valmierā. Virzienā

uz Rigu ceļā pāriet divarpus stundas. Dzīvošana dienesta viesnīcā man būtu gan nepieciešamība, gan zināmā mērā arī studenta dzīves romantika, jo nevēlos ierēdzīvokli. Bieži ir dzirdētais atzinā, ka tas nav īsts students, kurš nav izbraudjis kopīgumu dzīvi.

Arī es to vēlējos izbraudīt un biju par to pilnīgi pārliecīnāta. Studentu servīsā paskaidroja, ka mans vārds nav to studentu sarakstā, kuriem piešķirta dienesta viesnīca. It kā tādēl, ka es dzīvojot pārāk tuvu Rīgai. Tad jājauktā, kurš ir tas punkts Latvijā, no kura sākot, tiek piešķirta iespeja dzīvot kopīgumā.

Dzirdētas arī baumas, ka labvēlīgs iznākums ir tad, ja students šīs lietas kārtosānā palīgā nem, piemēram, konfekšu kāstī...

Izle: - Prezidentes uzrunā studentiem, kā arī rektora runā Doma laukumā skanēja aicinājums akūti balsot

par iestāšanos Eiropas Savienībā. Kāda ir jūsu nostāja šajā jautājumā?

Oskars: - Esmu eirooptimists. Mums, studentiem, ar intelektuālo potenciālu Eiropas Savienībā ir visas iespējas. Ja citur - lielās valstis - specializētu jomā ir kvantitāte, Latvija, manuprāt, ir potenciālu strādāt studentu kvalitātes jomā.

Arguments par labu Eiropas Savienībā ir tāds, ka cīta cīta nav. Ja mums ir vajā durvis uz Eiropu, kāpēc neiet iekšā? Skaidrs, ka vieni paši mēs neizķepurosimies, bet Eiropas Savienībā ir pietiekami daudz iespēju!

Zane: - Man vairāk ir tāds lidojuma viedoklis un esmu "par".

Izle: - Jūs ieklausāties citu viedokļu vai lemjat paši?

Oskars: - Esmu daudz

klausījies dažādus viedokļus,

lasījis presi. Informācija man ir pietiekama. Lielai daļai tautas

noteikti būs svarīgs autoritāšu viedoklis.

Māra: - Kā jutāties, uzzinot, ka esat studenti?

Zane: - Saņemot išziņu, es lēcu gaisā aiz prieka.

Oskars: - Es išziņu neesmu izdzēsis. Lūk: "Politikas zinātnu bakalaura pilna laika klātne. Budžeta finansējums. Latvijas Universitātē." Žēl, ka saņemu to tikai ap desmitiēm vakārā. Cītādi būtu apskrējis visu pasaule! Puspagasta apzīmējumi! Pat neticējās!

Māra: - Vai tā ir sajūta, ka tieks pāri slieksnim?

Oskars: - Prieks ir arī tādēl, ka bija tik liels konkursus un es to izturēju! Sapnis piepildījies!

Zane: - Eksāmenu laikā šķita, ka visi pārējie noteikti ir par mani daudz godrāki, taču izrādījās, ka arī es esmu zinoša.

Izle: - Vai arī domrakstu konkursss jums kaut ko deva?

Oskars: - Par jautājumu,

kāda būs mana nākotnes universitāte, bija interesanti padomāt.

Zane: - Es vakar apsēdos un pārlasiju savu darbu, zinot to, ka man ir atteiktais kopītnītes. Domāju - āprāts, kā es aizmirsu kopītnītes! Nepieciešēju, kur dzīvo students.

Māra: - Kā jūs iedrošinātu tos studentus, kuri nav tikuši budžeta grupā?

Zane: - Pastāv tācu rotācija, un tas ir ļoti labi. Nākotnē viņi var būt budžeta grupā.

Oskars: - Ir jāmācas. Tiem, kas ir budžetā, jānoturas, lai pāliktu. Tiem, kas nav, - ir visas iespējas! Veiksmīgu jums vienīm studenta dzīvi!

Sarunājušās - ILZE BRINKMANE un MĀRA SADOVSKA

P.S. Ja kādu no "mūsējiem" studentu sarakstos neesam pamanijuši, lūdzu atsaucieties!

stipendijas

Piešķirtas Zvejnieka fonda stipendijas

Zvejnieka fonda stipendijas nolikums

1. Zvejnieka fonda dibināts 1990. gadā ASV. Tā ir no nodokliem atbīvota organizācija.

Zvejnieka fonda finansētie stipendijas ar gadskārtējiem, stipendiju finansēšanai paredzētiem piešķirumiem Latvijas Universitātē.

Zvejnieka fonda piešķir stipendijas ar mērķi veicināt Latvijas jauniešu studijas ārzemēs magistrā vai doktora grāda iegūšanai.

Zvejnieka fonda stipendijas piešķirīcili sekmīgiem LU bakalaura grāda ieguvējiem studiju turpināšanai magistrātūrā vai doktorantūrā kādā no ārvalstu augstskolām. Priekšroka stipendijas saņemšanai ir LU akademiskā personāla locekļiem.

2. Stipendijas piešķir un pārrauga Latvijas Universitātēs mācību prorektora ieteicot un apstiprināta Zvejnieka fonda Stipendiju komisiju.

3. Katru gadu atkarībā no iesniegumā skaita, komisijas dotā pretendētu vērtējuma un Zvejnieka fonda piešķirto līdzekļu apjomā tiek piešķirtas viena vai vairākas stipendijas \$ 5000 - 25000 apmērā.

4. Stipendiju piešķir uz 1.gadu. Priekšroka nākošā gada stipendijām ir iepriekšējā gada stipendiatiem sekmīgai uzsākto studiju pabeigšanai.

5. Stipendiatiem, kas Zvejnieka fonda stipendijas saņemšuši vārāk kā vienu gadu, ir piešķirkums no sekojošajiem pieciem gadiem vismaz trīs gados nostrādāt Latvijas Universitātē.

6. Izsludinot piešķiroši stipendiju, obligāts nosacījums ir pilnīga atklātība. Stipendijas nolikums tiek publicēts "Universitātes Vēstnesī" un "Universitātes Avīzē". Stipendiju komisija līdz katra gada 15. aprīlim "Universitātes Vēstnesī" un "Universitātes Avīzē" izsludina dokumentu iesniegšanu un publīcē stipendijas piešķiršanas komisijas lēmumu.

7. Fakultātes (patstāvīga institūta) dome, Studentu padome, mācību prorektors, zinātnu preorektors vai students individuāli iesniedz pieteikumus uz noteikta parauģa veidlapas ([pielikums \[http://www.lu.lv/jauna/jaunu/do-cs/stip_zvejnieka_piel.doc\]\(http://www.lu.lv/jauna/jaunu/do-cs/stip_zvejnieka_piel.doc\)](http://www.lu.lv/jauna/jaunu/do-cs/stip_zvejnieka_piel.doc)) Zvejnieka stipendijas piešķiršanas komisiji līdz katra gada 30. jūnijam.

8. Stipendiju komisija izsaka iesniegumus un izlej jaustājumu par stipendijas piešķiršanu līdz katra gada 5. jūlijam.

9. Iesniegumam jāpievieno:

9.1. izraksts no studiju karstes;

9.2. detalizēts studiju plāns kādā no ārvalstu augstskolām;

9.3. rekomendācijas, no kurām vismaz vienai jābūt no LU;

9.4. publikāciju saraksts un dokumentu kopijas (ja tādās ir) par piedalīšanos zinātnisko darbu u.c. konkursos.

10. Stipendija tiek izmaksāta katrai ceturtīni. Priekšnoteikums stipendijas izmaksas uzsākšanai ir attiecīgās augstskolas apliecinājums par stipendiāta imatrikulāciju.

11. Divas reizes gadā: 1. martā un 1. septembrī stipendiāts iesniedz Zvejnieka fonda Stipendijas komisijai pārskatu par sava darba rezultātiem, pievienojot attiecīgās augstskolas apstiprinātu sertifikātu (transkrīptu).

12. Latvijas Universitātē līdz katra gada 31. decembrim iesniedz Zvejnieka fondam finansu līdzekļu pieprasījumu nākamajam gadam, uzrādot pieprasīmo līdzekļu izlietošanas noliku un vajadzības pamatojumu.

13. Latvijas Universitātē līdz katra gada 31. decembrim iesniedz Zvejnieka fondam pārskatu par iepriekšējā gadā piešķirto finansu līdzekļu izmantošanu.

14. Zvejnieka fonds nepielāj stipendiju piešķiršanu stipendijas komisijas locekļiem, kā arī viņu tuvākajiem ģimenes locekļiem.

Central European Science Journals is the new, fast-growing company. We offer mathematics, chemistry and physics science journals online. We sell our products to university libraries all around the world (for example with Princeton University).

Due to our company development, we would like to offer on-line internship program for your students. It will include research tasks in the Internet, contacts with universities in Europe and United States, reports. This is a great chance for students to gain professional experience and acquire new skills and knowledge. After finishing the internship, we send the letter of reference, very helpful for students, when starting their professional career.

I am writing to you to ask for placing our internship advertisement at your university or if it is possible to contact me with the person who is responsible for internship program at Your University (e.g. career office). If you have any questions, please do not hesitate to contact me, thank You for your contribution.

JUSTYNA BRZEŽNICKA
HR Project Coordinator
Central European
Science Journals

Saskaņā ar Zvejnieka fonda stipendijas nolikumu piešķirtas stipendijas studijām ārzemēs zemāk minētajām personām:

Kristīne Tovmasjanai, LU geoloģijas doktora studiju programmas studentei, - Ls 2000,- universitātēs kursiem Šveicērija (Norvēģija) un studijām Gēteborgas universitātē (Zviedrija);

Rotāja Vavilovai, LU Teoloģijas fakultātes lektorei, - Ls 8000,- doktora studiju uzsākšanai Oksfordas Universitātēs Orientālistikas institūtā;

Innai Cintīnai, LU ekonomikas magistrā studiju programmas studentei, - Ls 1000,- studijām Dublinas Eiropas institūtā;

Intai Dzelmei, - Ls 1500,- kliniskās un transpersonālās psiholoģijas doktora studijām Cincinnati Union institūtā un Universitātē;

Ajinai Begunai, LU ekonomikas magistrā studiju programmas studentei, - Ls 4000,- ekonomikas magistrā studijām Levenes Katoļu universitātē, Beļģija.

S.I.L.S.

Ceturu draugu apvienība, kas brucina prātus cilvēkiem ar savu muzikālo darbību. "Mūzikā ir svarīgi atrast domubiedrus, cilvēkus, ar kuriem tev ir pafikami būt kopā un spēlēt kopā." Īstenojoties vienīgi augstāk minētajiem kritējiem, radās grupa S.I.L.S. "Nav bijis viegli visu šo laiku, bet dzīve jau tāpēc ir tāda, kādā tā ir, un viss notiek tā, kā tam jānotiek."

Fakts par S.I.L.S.:

Grupa izveidota 1999. gada pavasari Rīgā.

2000. gadā nomainās bundžieks, un 2002. gada sākums ir bagāts ar basģitāristu maiņām.

Grupas sastāvs:

Girts Strumpmanis - vokāls, ritma gitāra; Ronalds Seleckis - solistiņš; Kaspars Lastovskis - basģitāra; Māris Ozoliņš - bungas.

Muzicēšanas stilis - *postgrunge*.

Kaspars ir LU Pedagoģijas un psiholoģijas fakultātes student, bet Ronalds studē Filoloģijas fakultātē.

Grupa apliecinājusi sevi uz dažādām Latvijas skatuvinēm: "Stage number one" - 2003.,

Koncerts LU Sociālo zinātņu fakultātē

"Blieziens 2002", "Uz Tukumu pēc smukuma 2002", "Mēs Torņim 2002", "Trincstock Electric 220", "Sinepes un Medus" - 2000. un 2001. uz brīvās skatuves, "Trincstock" - 2001, "Mūris 2001", klubos - "Deps", "Pulkvedim neviens neraksta", "Metro", "Saksofons", "Zāko" u. c., Jūrmalā, Jomai ielas svētkos, Ulbrokā, kultūras namā ("Poor Scene" - Melnā Zīvs 2002) u. c.

Kompozīcija "dls2" jau vairāk nekā divus mēnešus skan radio SWH aktīvajā rotācijā; radio SWH top 40 ienemusi augsto 3. vietu un ir iekļauta izlases "Priekšnamis Nr. 2" (2003). Grupa apliecinājusi sevi uz dažādām Latvijas skatuvinēm: "Stage number one" - 2003.,

pas kompozīcija "Dziesma par sievieti Vāvu no Runadas" ir atrodama izlase "Priekšnamis Nr. 1" (2001).

Sobrīd S.I.L.S. pabeidzis darbu pie jaunā radio singla "5. gadalaiks" ierakstīšanas Siguldas ierakstu studijā. Drizumā tas tiks piedāvāts arī klausītāju vērtēšanai.

"Kā jau visas S.I.L.S. dziesmas, arī šī ir par jūtām, par milestību, par brīdi. Kulminācijā ir nospēlēta brīza burvība. Skanējums iet tālāk, attālinās no saldi serās "dls2" un iepēm jaunu stāvokli. Spēlejot pārņem spēcīga, neapzināta sajūsma. Ari

No kreisās: Kaspars Lastovskis (bass), Ronalds Seleckis (solistiņš), Māris Ozoliņš (bungas), Girts Strumpmanis (vokāls)

klausītājiem radīsies iespēja atklāt ko jaunu, dziesmai izraisot savādākas emocijas," tā grupas vokālists Girts.

Grupa turpina strādāt pie savu repertuāra, lai šogad saviem atbalstītājiem un klausītājiem sniegtu ne mazāk emocionālus koncertus Latvijā un Lietuvā. Jūnija beigās grupa piedāvāja iespēju iepazīties ar savu mājas lapu internētā.

Singls "5. gadalaiks" jau šobrīd skan radio SWH ROCK ētera; arī pārējo Latvijas radio staciju klausītāji drizumā tiks ie-pazīstināti ar grupas veikumu!

Puišu aktivitātes ietver arī koncertu sniegšanu. Maija vidū S.I.L.S. prieceja LU SZF studētus! Sadarbībā ar "Micrec" spēlejā "Streetball" 3. posmu ie-tvaros Siguldā.

Aktuāls kļūvis arī sponsorē-šanas jautājums, tiek apzināti grupas atbalstītāji, lai veik-smīgas sadarbinābas rezultātā šāgadla rudeni līdzās citu grupu albumiem piedāvātu iespēju izvēlēties un novērtēt S.I.L.S. re-pertuāru CD formātā.

SANDA EGLĪTE

Mūzikas bibliotēka "Tilts" aicina lasītājus!

Vēlies būt gudrs,
mūsdienīgs,
viennēr informēts par aktuālo,
spēlē kādu mūzikas instrumentu
vai vienkārši interesējies par mūziku

Mūzikas bibliotēka "TILTS" Tev var palīdzēt pilnveidot zināšānas! Varam atbalstīt Tevi studiju procesu un sniegt atbildes uz interesējošiem jautājumiem par klasiskās un populārās mūzikas stiliem un virzieniem, kā arī komponišķiem un izpildītājmāksliniekiem!

Pie mums pieejama literatūra par mūziku un nošu izdevumi, kā arī latviešu un ārziņju periodiku un skāpu ieraksti ik-vienam interesentam. Bibliotēka "TILTS" piedāvā šobrīd jau-nākās un pasaule nozīmīgākās mūzikas enciklopēdijas: "The New Grove of Dictionary of Music" (29 sēj.; 2000. g. izd.), "The New Grove Dictionary of Jazz" (3 sēj.; 2002. g. izd.), "The Encyclopedia of Popular Music" (8 sēj.; 1998. g. izd.), "The Garland Encyclopedia of World Music" (10 sēj.; 1998. g. izd.), kur-rās rodama plaša un daudzpusīga informācija par dažādām mūzikas kultūrām, stiliem un virzieniem, komponišķiem, iz-pildītājiem un grupām.

Pie mums Tu vari uz vietas

vai bez maksas mājas abone-mentālā noklausīties dažādus skanu ierakstus, sākot no dažādu tautu tradicionālās mūzikas un viduslaiku dziedāju-miem līdz mūsdienu latviešu un pasaules mēroga komponistu skandarbiem un izpildītājmākslinieku interpretācijām. Ja Tevi interesē populārā mūzika, bibliotēka "TILTS" aicina iepazīties ar dažādiem latviešu un ārziņju grupu ierakstiem.

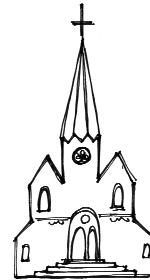
Būsiet laipni gaidīti mūzikas bibliotēkā "TILTS" - Rīgā, Ģertrūdes ielā 36 (aiz "Barona centra"), 2. stāvā (tālr.: 7285581) katru darbdieni no plkst. 10.00. līdz 19.00. un sestdienu no plkst. 10.00. līdz 16.00.

Atceries! Lai bibliotēkā reģistrētos, nepieciešams tikai personu apliecināšanas dokuments un Ls 0,20. Visus skāpu ierakstus (arī CD) bez maksas izsnie-dzam mājas abonenētā!

Nāc un uzzini!

ANETE BLĪGZNE,
RCB mūzikas filiālbibliotēkas
"TILTS" galvenā bibliotekāre

Pusdienlaika koncerti Anglikānu baznīcā

Trešdiens plkst. 13.00

Vecrigā, līdzās Dānijas Ka-ralistes vēstniecībai, Angli-kānu ielā 2a

SEPTEMBRĀ

10. septembrī -

Kristine Balanas (vijole), Emīla Dārziņa Mūzikas vidus-skolas audzēkne, pedagogis - Romans Šnē, koncertmeistare - Agnese Egliņa

17. septembrī -

Iveta Ozoliņa (érģeles) un Daiga Visocka (mecosoprāns)

24. septembrī -

Kristine Adamaita (érģe-les)

Papildu informāciju, ko-men-tāri un sadarbinābas piedā-vājumi - Kristine Adamaita, mob. tālr.: 9135571.

Ieeja brīva!

Vatikāna Radio Latviešu redakcijai - 55

2003. gada 2. septembrī aprīt 55 gadi, kopš 1948. gada 2. septembrī izskanēja pirmais Vatikāna Radio www.vatican.va, www.radiovaticana.org raidījums latviešu valodā. To gatavoja un vadīja to-laik Romā strādājošais latvie-shu jezuītu tēvs Pāvils Bečs, SJ.

Vatikāna Radio, kas sāka raidīt 1931. gada 12. februāri, arvien ipašu izmānību ir pievērsis Romas katoļiskās Baznīcas un pāvesta darbības atspoguļšanai, jo ipaši laikā, kad daļā pasaules valstu valdīja komunistiskais režīms. Šobrīd Vatikāna Radio raida 40 valodās apmēram 480 stundas nedēļā, tajā strādā apmēram 400 cilvēku liels kolektīvs no 59 pasaules valstīm. Kopš

raudītāja dibināšanas to vada je-

zuitu ordeņa www.jesuits-europe.org pārstāvji, un tā direktors ir jezuītu tēvs Paskāls Borgomeo, SJ.

Lidzīgi kā raidītāji "Amerikas Balss" un "Radio Brīvā Ei-ropa", Vatikāna Radio Latviešu redakcijas darbs Latvijas oku-pācijas laikā bija nenovērtētas nozīmes informācijas nesejēs Latvijas kristiešiem, sniedzot tik svarīgos jaunumus no brīvās pasaules un katoļiskās Baznīcas centra.

Vatikāna Radio Latviešu re-dakcijas 20 minūšu raidījumus ik dienas iespējams noklausīties Latvijas Kristīgā radio www.lkr.lv retranslācijā plkst. 10.10 vai arī internetā: www.radiovaticana.org/demand.htm.

TĀLIVALDIS KRONBERGS

**"Universitātes Avīzē" atkal
"Mūzikas stūris", kurā turpmāk
informēsim par visdažādākajiem
mūzikas stiliem un grupām,
kas pārstāvēti studentu radio "NABA".**

Nāc pulkā!

Aicinām mēs - LU bērnu un jauniešu deju ansamblis "Dancīts". Mācīsimies skaitīt dejot, gūsim draugus gan tuvu, gan tālu, dodejoties koncertceļojumos.

Šī vasara mūsu atmiņā paliks kā Dziesmu svētku vasara. Ari mēs bijām kuplajā dejotāju pulkā, veidojot krāšņus deju raktus uz Daugavas stadiona laukuma. Tas bija vienreizēji!

Pavasarī jau otrreiz piedalījāmies deju festivalā Ungārijā, no kurienes atgriezāmies kā laureāti. Neazīmirstama vienībā būs tiksānās ar Latvijas goda konsuli Guntu Medni, kura mūs sagaidīja ar zemenēm un tādu sirds siltumu kā vismīlākos draugus. Augustā piedalījāmies Starptautiskajā deju folkloras festivālā Šumper-

kā (Čehijā). Kā izrādās, latviešu dejotāji ir ne mazāk temperamentīgi kā dienvidnieki. Par to liecināja gan skaliej aplausi, gan skatītāju uzgavīšana skaitājam latviešu dejām, mūzikai un, protams, brašajiem dejotājiem.

Ir iegūti jauni draugi, jauni iespādi, lai varētu darbu turpināt ar jaunu sparu.

Kā katru gadu gaidām arī jaunus dejotājus, no 3 līdz 16 gadus vecus.

Mūsu adrese: 49, b/d zālēte Grostonas iela 8. Ieeja ari no Vesetas ielas 11. Pieteikšanās: otrdienās un ceturtdienās no plkst. 17.00 līdz 19.30.

Priecāsimies redzēt ari "Dancīša" un "Stīvumiņa" senioru - senioru grupā.

Kontakttālrunis: 7520322 pēc plkst. 21.00.

TAVS "DANCĪTS"

"StudentNet" - Latvijas studentu vortāls

Kopš 2002. gada nogales sa-vu darbību ir aizsācis interne-ta resurss, kura darbība ir veltīta studentiem - www.studentnet.lv. Vortāla nosau-kums "StudentNet" veidots no divām daļām - "studenti" un "net" (no angļu valodas vārda "network" - tīkls) un iz-saka projekta tīkliba - apkop-o-pot informāciju un viedokļus, kas aktuāli gan Latvijas stu-dentiem, gan tiem, kas dar-bojas studentu labā.

veide.

Būtiska vortāla priekšrocī-ba ir tā, ka augstskolu pašpār-valdēni pašām ir iespēja pub-licēt informāciju - pēc pašpār-valdes sēdes par informācijas darbu atbildīgajam cilvēkam isā laikā iespējams publicēt ja-numus, un nākamajā mīklī tos uz-zinna visi Latvijas studenti un vortāla apmeklētāji. Svarīgi, ka studenti var aktīvi izteikt savu viedokli par sev būtiskiem ja-tājumiem. Visbeidzot, katrai no vairāk nekā 30 Latvijas augstskolām vortālā ir sava sa-dāja, un visa informācija ir ērti pārskatāma un pieejama ari tiem, kas tikai gatavojas izvēlēties savu nākamo studiju vietu.

"StudentNet" ir atvērts sa-darbibai, gan publicējot infor-māciju, gan apmaiņoties ar reklāmas materiāliem (bane-riem).

TĀLIVALDIS KRONBERGS,

"StudentNet" redaktors,

E-pasts: talivaldis.kronbergs@studentnet.lv

"Dancīs" uzņems jaunus dalībniekus

Latvijas godalgotākais tau-tas deju ansamblis "Dancīs" ari šogad ir nolēmis uzņemt jaunus dalībniekus. Atlases konkursā notiks Latvijas Uni-versitātes Ekonomikas un vadības fakultātes vingro-šanas zālē, Aspazijas bul-vārī 5, 10. un 15. septembrī plkst. 20.00.

Šīs gads ir ipašs ar jaunu-miemi TDA "Dancīs" struktūrā - jauni dalībnieki tiks uzņemti gan ansamblu, gan jaunizeido-tajā studijā, kas dos iespēju noklūt "Dančā" rindā ari ar mazāku dejotprasmī, nekā būtu nepieciešams pamatsa-stāva dejotājam. Protams, ikvie-nam studijas dejotājam, piln-veidojot un attīstot savu dejas soli, būs iespēja noklūt ari TDA "Dancīs" pamatsastāvā.

Latvijas Universitātes TDA "Dancīs" jaunus dejotājus už-nem gandrīz katru gadu sep-tembrī, kad tiek uzsākta jauna koncertsezona. Lai klūtu par kolektīva dalībnieku, ir jāiztur ne vien uzņemšanas pārbau-jumi, bet ari viena gada pārbau-des laiks. Pēc tā dejotāji tiek apstiprināti par TDA "Dancīs" biedriem.

"Dancīs" kā Latvijas Univer-

sitātēs deju kolektīvs dibināts 1946. gada. Tiesa, pagājušajā gada tika uziets vēsturisks leicības par to, ka "Dancīs", loti iespējams, ir dibināts jau 1938. gadā. Kopš 1960. gada tas nes-tautas deju ansambla goda no-saukumu.

LU TDA "Dancīs" ir loti daudzu starptautisku konkursu laureāts, ilgus gadus bijis nepārspēts ari Latvijas mēr-gā. Pēdējo gadu lielkie sasniegumi: ir iegūta 1. vieta starptautiskajā deju festivalā "Zelta zīvs", kas notika Itālijas pilsētā Fivizzano, 1. vieta dziesmu un deju svētku "Rigai 800" deju kolektīvu atlases skatēs ar rezul-tātu 24,9 punkti no 25 iespējamajiem, 2002. gada icinīts celojošais Ulda Žagatas kauss, uzvara 2002. gada Rīgas tautas deju ansamblu skatē.

Uz TDA "Dancīs" iestāša-nās pārbaudījumiem ir aicināts ikviens dejotgrībētājs, tomēr visi tiek līgti reķināties ar sma-gu darbu un ilgstošu treni-naprocesu augsto mērķu sa-sniegšanai.

UGIS POČS,
TDA "Dancīs" prezidents
E-pasts: Ugis.Pocs@dancis.lv
Tālr.: 6408208

Joprojām gaida ziedo-jumus

Garīgi atpalikušu bērnu specializētā sociālās aprūpes centra "Vēgi" telpām nepieciešams steidzams remonts, viskritiskākajā stāvoklī ir mazgāšanas telpas.

Ziedo-jumus joprojām gaida līdz 1. oktobrim Raiņa bulv. 19, 136. telpā - "UA" redakcijā, vai pārskaitīt uz - SBSAC, "Vēgi", reg.nr. 90000042198 Latvijas Banka, valsts kase, SWIFT, kods - LACBLV2X, konts - 000361101, subkonts - 71815500000.

Paldies!

Tu esi students un studē, un tu gribi klūt par mēneša "Studentu Studentu"

Viss, kas tev nepieciešams, ir pildspalva un šī anketa. Ik mēnesi radio "Naba" raidījumā "Studenta pietura" tevi sadzīrdēs 1000ši. Atceries! Tā ir publicitātē kopā ar mums! Akadēmiskā gada noslēgumā cīnies par titulu "Gada Studentu Students". Tagad beidz lasit šo un ķerries pie dar-ba - aizpildi anketu.

Raidījuma "Studentu students" anketā

Vārds _____

Gadu skaits _____

Augstskola/fakultāte/kurss _____

Vai tu esi runājis radio/uzstājies TV? JĀ NĒ

Ja esi - kad un kāpēc? _____

Kā tev patik, kad tu redzi Sauli? _____

Trīs pazīmes, kas liecina, ka tavā priekšā stāv students? _____

Lai piedalītos konkursā, uzraksti 100 vārdu garu eseju. Tēma - "es". Un vēl - iegūsti trīs tavu domubiedru parakstus, kas atbalsta tavu kan-didatūru!

Ja redzi šo anketu kojās pielīmētu pie sienas, droši plēs nost un pieda-lies konkursā!!!

Anketas jānogādā LU Studentu padomē vai sūtīt uz e-pastu: naba@radionaba.lv ar norādi "Studentu Students"

Universitātes Avīze

(Iznāk katru otru otrdienu)

Redaktore ILZE BRINKMANE
Tekstus redīcē IEVA ZIEMELE
Fotogrāfs TOMS GRĪNBURGS
Tekstus ievadīta BRIGITA KERSTENA
Datorsalikumu veido GUNTARS STEPLĀNS

Adresē: Raiņa bulv. 19, 136. telpa, Riga, LV-1586
(pastkāstei atrodas LU kancelejā)

Tālruni: 7034328; Faxs: 7034438

E-pasts: Iluua@lu.lv Internetā: <http://www.lu.lv>

Reģistrācijas apliecība Nr. 535.

Pārpīcēšanas un citēšanas gadījumā atsauce uz "UA" obligāta. Redakcijas viedoklis ne vienmēr sakrit ar rakstu autoru viedokli.